

VESTI IZ SLOVENIJE

“NEKAJ NEKULTUR. zgodbic o ‘kulturni trgovini’ in postrežbi.” — Pod tem naslovom smo brali v Slov. Poročevalcu daljši sestavek, iz katerega posnemamo samo naslednje glavne ugotovitve:

“Pred mestnim magacinom ‘VOLNA’ v Franciškanski ulici se preriva velika množica. — ‘VOLNA’ je dobila volneno blago za obleke; potrošniki so se postavili že v ranih urah v vrste, grauča pred trgovino je bila vedno večja, vedno večje je postajalo tudi prerivanje; včasih že kar nevarno živčno, vse zaradi vprašanja: kdo je na vrsti? Reča ni bilo nobenega. Po 6 in 6 so jih spuščali v trgovino. Toda kako priti spet ven, ko se nihče ni hotel odmakniti od vrat, da ne izgubi mesta. Ko sem šel popoldne spet mimo, je borba še trajala, cesta je bila dobesedno zasedena. — Naslednjega dne sem doživel nekaj podobnega pri metlah. Metle in sirkove krtače gospodinje zelo pogrešajo, saj zaležejo te stvari več kot vsi tedni snage brez metel in krtač! Majhne količine metel so se sedaj pojavile na trgu na stojnicah. Seveda spet borba; ljubljanske in kmečke gospodinje se ženejo za vsako metlo posebej. Vrste nobene, če dobiš metlo, te ne pustijo ven. Pa še delitev mesa! Mesa ni mnogo, potrošnikov pa veliko. Žene vstajajo rano, da imajo mesto, ko začnejo deliti ob petih meso. V soboto, 5. marca, so spet čakale že na vse zgodaj in čakale. Na srečo so okoli 5 in 6 ure zjutraj zvedele, da mesa ne bo; — kaj res ni mogoče prejšnji dan objaviti, da mesa ne bo ali pa vsaj na mesnicah nabiti? — Pa tudi pred pekarijami so stalno vrste. Vsaj za kruh bi morali to odpraviti. — Tudi kinematografi so poglavje za sebe. Treba je čakati na vstopnico po tri ure ali več. Lahko bi navajal dalje in dalje o kačah pred delitvijo čevljev pred ‘Triglaom’, o

gostilnah, kjer gostje mro od zaje in nepostrežbe. — Dobro bi bilo tudi napraviti popis kačarjev in reparjev, mnogo od njih bo že kar poklicnih. . .”

Vsekakor zanimiva, a skrajno žalostna zgodbica iz vsakdanjega življenja ljudi v Ljubljani, ki jo resnično doživljajo — še sedaj, po petih letih komunistične ‘osvoboditve.’ To zgodbico pripoveduje list, ki zagovarja ta režim, katerega predstavniki pa govore doma in pošiljajo v svet poročila, kako je ‘ljudska oblast’ doma dosegla, da je sedaj že vsakega dovolj, da so ljudje ‘zadovoljni’ in da ‘navdušeno’ podpirajo to oblast in zato vabila ljudi domov tudi iz držav, ki se kopljejo v blagostanju. Tu pa svoje gospodarje omenjeni list sam postavlja na laž in sam potrjuje strahotno pomanjkanje vsega. V starih ‘reakcionarnih’ časih takih dogodivščin pač nisimo poznali!

NAJNOVEJŠE VESTI

Washington. — Senat je odglasoval s 36 glasovi proti 28, da ostane vladna kontrola najemnin v veljavi še nadaljnjih šest mesecev. S tem bo podaljšana tozadevna postava, ki je imela izgubiti svojo veljavo 30. junija, do 31. decembra 1950. Lokalne občine pa bodo lahko izvajale še nadaljnjega pol leta kontrolo, če bodo tako hotele. Senatorja Taft in Bricker sta glasovala proti podaljšanju kontrole. — Predloga gre zdaj pred zbornico poslancev, in ker je bila to prvotno predloga poslanske zbornice, je pričakovati, da bo sprejeta, nakar bomo imeli za nadaljnega pol leta federalno kontrolo najemnin.

Pomanjkanje mleka povzroča velike skrbi v Pittsburghu

Zaloge konzerviranega mleka in mlečnega praška bo kmalu pošla. — Farmarji razdajajo mleko.

Pittsburgh, 11. junija. — Pridavevanja, da bi se odpravilo pomanjkanje mleka, so se izjavila, ko so običala pogajanja med zastopniki razvaževalcev mleka in delodajalcev na mrtvi točki.

Na stavki je 3,500 razvaževalcev mleka in drugih delavcev v mlekarnah, ki pripadajo AFL uniji. Zaradi tega štrajka je ostalo brez mleka v Pittsburghu in okrožju nad sedem milijonov ljudi.

Zdravniki so izjavili, da so odvisna življenja otrok in dojenčkov od nagle poravnave te stavke med delavci in Greater Pittsburgh Milk Dealers Association.

V Pittsburghu samem je postal položaj skoraj kritičen. Zaloga kondenziranega mleka in mlečnega praška naglo kopni.

Farmarji, ki ne morejo oddati mleka, ga bodisi izlazuje proč ali pa razdajajo zastoj ob cestah pred svojimi farmami.

Razvažalci mleka in drugi delavci v mlekarnah so zastavkali v petek o polnoči. Stavka je bila proglašena zaradi delavskih mezd in splošnih delavskih razmer.

Tri na dan

V Prosveti piše neki Jacob Zupančič, da poročevalci iz stare domovine, ki so prišli v dotiko z maršalom Titom in drugimi vladnimi voditelji, niso v tistih krajih videli nič slabega, zato ne morejo poročati o slabih razmerah.

Prav tako kot poročevalci iz stare kontre, ki pridejo sem, pa vidijo samo ‘nežno’ stran. Ko bodo prišli domov, bodo povedali: Ameriški Slovenci nimajo nobene cerkve, tje se pojditte učiti pravega tovarštva!

Odkar so bili tukaj na obišku komunisti iz stare kontre, je Enakopravnost kot prerोजना in na aufbiks. Vidi se, da je dobila injekcije. Morda pod kožo in v žep, kaj se ve.

Deloma oblačno in toplo. Lahni dežni prši opoldne in zvečer.

Vremenski prerok pravi:

Deloma oblačno in toplo. Lahni dežni prši opoldne in zvečer.

Vremenski prerok pravi:

Deloma oblačno in toplo. Lahni dežni prši opoldne in zvečer.

Tri na dan

V Prosveti piše neki Jacob Zupančič, da poročevalci iz stare domovine, ki so prišli v dotiko z maršalom Titom in drugimi vladnimi voditelji, niso v tistih krajih videli nič slabega, zato ne morejo poročati o slabih razmerah.

Prav tako kot poročevalci iz stare kontre, ki pridejo sem, pa vidijo samo ‘nežno’ stran. Ko bodo prišli domov, bodo povedali: Ameriški Slovenci nimajo nobene cerkve, tje se pojditte učiti pravega tovarštva!

Odkar so bili tukaj na obišku komunisti iz stare kontre, je Enakopravnost kot prerोजना in na aufbiks. Vidi se, da je dobila injekcije. Morda pod kožo in v žep, kaj se ve.

Deloma oblačno in toplo. Lahni dežni prši opoldne in zvečer.

Vremenski prerok pravi:

Načrti za industrijsko mobilizacijo Zed. držav za slučaj vojne so v polnem razmahu

Industrialcem je bilo naročeno, naj bodo pripravljeni, da bodo mogli zadostiti v potrebi vsem zahtevam.

NEW YORK. — Podpolkovnik Frederic C. Bryan je izjavil, da se snujejo načrti za industrijsko mobilizacijo Zed. držav.

Podpolkovnik je govoril v Astor hotelu ob koncu prvega tedna dvotedenskega tečaja, ki je bil ustanovljen za 300 eksekutivnih uradnikov ameriških industrij in za rezervne oficirje, da bodo pravilno poučeni o nagli industrijski mobilizaciji Zed. držav.

Polkovnik Shayer L. Robinson je nato podal kratak pregled prakse v zadnji vojni, rekoč, da je bila tozadevna praksa mnogo boljša kot v prvi svetovni vojni, toda je hkrati posvaril, da bo morala biti še boljša, če pride do tretje svetovne vojne.

Rimska vlada apelira na zapadne sile glede rešitve perečega Iržaškga vprašanja

Italija želi preprečiti, da bi Jugoslavija uničila italijanski značaj zone B v Svobodnem tržaškem ozemlju.

RIM. — Italijanski zunanji minister Sforza je povedal tekom debate v parlamentu, da je italijanska vlada zaprosila ameriško, britsko in francosko vlado, naj naglo podvzamejo potrebne korake, da preprečijo vsako morebitno jugoslovansko potezo, da bi se spremenil italijanski značaj zone B v Svobodnem tržaškem ozemlju. Zunanji minister je nadalje dejal, če Italija s svojo prošnjo ne bo uspešna, bo apelirala na organizacijo Zdr. narodov.

Italija še vedno stavi svoja upanja za rešitev tržaškega vprašanja na neposredna ali direktna pogajanja z Jugoslavijo, je dejal Sforza. Toda, je rekel, italijanska vlada se boji, da utegne Jugoslavija okupirati zono B ali kako drugače uničiti njen italijanski značaj, preden se ta pogajanja prične.

Sforza je dalje rekel, da želi, da bi zapadne sile povedale Titu, da bi slednje zelo resno vzele vsak poizkus za rešitev tržaškega vprašanja, ako bi ta rešitev ne bila v sporazumu z vsemi prizadetimi.

Minister Sforza je dejal, da ne zahteva takojšnjega uresničenja deklaracije, izdane meseca marca, ko so se Zed. države, Velika Britanija in Francija izrazile v prilog vrnitve Trsta Italiji. Kar Italija zahteva, je to, da se v zoni B ne zgodi ničesar, kar bi utegnlo razveljaviti deklaracijo treh velesil.

SLOVENSKI IZGNANCI SO SI REŠILI LE GOLO ŽIVLJENJE. POMAGAJMO JIM!

Po Spominski akademiji

Po tako lepo uspeli Spominski akademiji v SND na St. Clairu v nedeljo dne 4. junija smatramo za primerno, da se vsem, ki so pri tej prirreditvi sodelovali in pripomogli k nje lepemu poteku, najlepše zahvalimo. To velja predvsem tistim, ki so nastopali na odru: odličnim govornikom, pevskemu društvu Lira, završkim fantom, fantom telovadcem in drugim. Njim in njihovim vaditeljem tudi naše priznanje! Lepa hvala izbornim in poštvovalnim kuharicam ter spretnim baristom. Tudi prodaja vstopnic in rediteljstvo je brezhibno funkcioniralo.

Prav lepa hvala našemu občinstvu, ki je pomen prirreditve znalo ceniti in se odzvalo v tako obilnem številu. Vse priznanje in zahvala gre tudi Ameriški Domovini. Saj je šla vsa propaganda skoro izključno samo preko nje. Torej vsem in vsakemu prav lepa hvala! Bog povrni! Čisti dobiček gre v narodne in človekoljubne namene: za naše begunce onkraj morja!

Rev. Jože Godina, za Slovensko pisarno

Matt F. Intihar, predsednik cleve. Lige.

ZAPOSILITEV BO TRAJALA 18 MESECEV

Narodni dohodki so se znatno zvišali, brezposelnost se niža; tak položaj je pričakovati skozi celo leto 1950.

WASHINGTON. — Vladni ekonomski strokovnjaki so mnenja, da bo narodno blagostanje, ki je zdaj na vrhuncu, trajalo še najmanj osemnajst mesecev.

Ekonomi opozarjajo, da se je dvignila proizvodnja in zaposelnost in s tema dvema vred tudi dohodki vseh pridobitnikov; to stanje bo trajalo skozi vse leto 1950.

Dobro znamenje podaljšanja prosperitete je tudi to, ker so veliki industrijalci naredili načrte za zgraditev mnogih novih tovarn in za nakup nove opreme.

Trgovinski department naznaja, da so se dvignili osebni dohodki, v katerih pa niso vštete zavarovalniške dividende bivših vojakov, na \$212,800,000,000 v aprilu. To je skoraj za \$3,000,000,000 več kot v lanskem letu.

Prav tako so se dvignile vsote mezd in plač.

Delavski department pa naznaja, da je preteklega maja okoli 300,000 manj delavcev zaprosilo in dobivalo kompenzacijo za brezposelnost kot v maju leta 1949.

Slovenska pisarna

6116 Glass Ave., Cleveland, O. Telefon: EX 1-9717

V zadnjem času so že dospeli ali pa so prav sedaj na potu v USA sledeči novi naseljenci: — Bartolj Anton in družina, Beljan Jože, Logonder Ana, Marija, Jerica, Elfrida, Julijana, družina Perčič, Šraj Jožef, Tolas Andrej, družina Zupan (šla v Marion, Ohio), Hodnik Alojzij, Dr. Maršič Franjo in Vera, družina Zabukovec, Zbašnjik Ivan Gertrude, Kastelec Jožef, 9članska družina Zorman (se še ne ve, kam pojde), Jerič Jožefa — (Bedford, Ohio), Žagar Terezija, Jenko Franc, Zupančič Ivan (Cleveland).

Zakonski par brez otrok dobi dom in zaslužek pri slovenski družini v Filadelfiji. Žena bi pomagala gospodinjji, mož pa na vrtu oziroma pri gosodarjevem podjetju (gradbenik). Javiti se je v Slovenski pisarni.

Zelena luč je znamenje varne hoje. Samo kadar je zelena, gremo čez cesto.

Med najboljšimi znanimi osebnostmi, ki so nastopile kot govorniki, so bili tudi sledeči: bivši belgijski premier Paul Henri Spaak, Henry Luce od Time in Life revije, izdajatelj akronskega časopisa Akron Beacon-Journal in Chicago Daily News ter bivši francoski premier Paul Reynaud.

RAZKRINKANJE DELOVANJA SLOVENSKIH KOMUNISTOV

Ponatis iz kongresnega zapisnika o pričevanju M. Cvetiča

(Nadaljevanje)

Mr. Tavenner: Ali je bila večina članov narodnostne komisije kom. partije tudi v uradih Amer. Sl. Kongresa?

Mr. Cvetič: Da. Večina članov narodnostne komisije so bili bodisi uradniki ali člani Kongresa ali pa člani eksekutivnega odbora tega Kongresa.

Mr. Tavenner: Če se ne motim ste poprej imenovali tudi nekega Boleslava Geberta.

Mr. Cvetič: Da.

Mr. Tavenner: Ali je on član komunistične partije?

Mr. Cvetič: Da.

Mr. Tavenner: Ali ga poznate kot partijskega člana?

Mr. Cvetič: Da.

Mr. Tavenner: G. predsednik, obveščeni smo bili, da je bil Boleslav Gebert aretiran in pridržan za deportacijo že meseca febr. 1933. Toda deportiran ni bil nikoli, pač pa je pobegnil na Poljsko 16. avg. 1947 na poljskem parniku Batory. Zdaj je on delegat poljskih strokovnih unij pri Združenih narodih.

Mr. Cvetič: imenovali ste tu (Dalje na 2. strani.)

Razne drobne novice iz Clevelanda in pa te okolice

Na potu v Jugoslavijo — Sinoči so odpotovali v New York, kjer se bodo danes vkricali na jugoslovanski parnik ‘Zagreb’, ki jih odpelje na Reko: Mr. in Mrs. Steve in Josephine Valenčič, Mrs. Mary Gombač, Mrs. Mara Malečkar in Mrs. Caroline Škočaj. Potujejo v Slovensko Primorje, da obiščejo sorodnike. Na parniku Niew Amsterdam pa je zadnji teden odpotovala Mrs. Mildred Knafelc in sicer potuje v Novo vas pri Lescali na Gorenjskem. Vse potrebno za potnike je preskrbela firma August Kollander. Srečno pot in zdrav povratek!

Graduacija — Na John Carroll univerzi je včeraj graduiral tudi Robert J. Vidensek, sin poznane družine Mr. in Mrs. John Vidensek iz 18436 Lake Shore Blvd. Jeseni se bo Robert vpisal na Manhattan univerzo v Kansas. Želimo mu vso srečo pri nadaljnjih študijah.

Deveta obletnica — Jutri ob 7:45 bo v cerkvi sv. Vida maša za pok. Joseph Prijatelj v spomin 9. obletnice njegove smrti.

Iz bolnišnice — Louis Kalin iz 19450 Ormiston Ave., se je nahajal tri tedne v Cleveland Clinic bolnišnici, kjer je preстал težko operacijo. Zdaj se nahaja doma, ker ga prijatelji lahko obiščejo. Zahvali se za obiske, darila in kartice v bolnišnici.

Graduiranka — Med graduirankami na Villa Angela akademiji 7. junija je bila tudi Bernice Prosen, najmlajša hčerka družine Mr. in Mrs. Ludwig Prosen v 19716 Arrowhead Ave. To je že tretje dekle iz te družine, ki je graduirala v Villa Angela. Njena sestra Florence je registrirana bolničarka v Huron Rd. bolnišnici, druga sestra je pa zdaj dr. Anne Prosen, ki ima svoj urad na 22050 Lake Shore Blvd. v Euclid, O. Naše iskrene čestitke!

Za 70. rojstni dan — Na znanem clevelandskem hribu so sosedje sklenili, da javno čestitajo Joe Kastelcu iz 4571 E. 86. St., k njegovi 70-letnici rojstva, ki jo praznuje danes. Vsi mu želijo, da bi zdrav in vesel živel z njimi še mnogo let.

Zadnja prilika — Vsi tisti, ki ste dobili v prodajo ‘delnice’ za nedeljski piknik, za katere bodo srečni dobili lepe denarne nagrade, so prošeni, da gre do ta teden na delo in jih prodajo, kolikor največ mogoče. Odrezke za prodane pošljite nazaj ali pa jih prinesite na piknik do 4. ure.

Iz Floride — Mr. in Mrs. John Picman pozdravljata iz Tampe, Florida, kjer sta obiskala slovensko družino Perlinovo.

Hčerka je — Pri družini Mr. in Mrs. Eddie Struna na Hubbard Rd., so kupili zalo hčerko, prvorojenko. S tem sta postala Mr. in Mrs. Anton Struna iz 1161 Norwood Rd., prvič stari ata in stara mama, poznana Mr. in Mrs. Frank Leskovic iz Hubbard Rd., Madison, Ohio, pa prvič great grandpa in great grandma. Čestitke na vse strani!

Seja in zabava — Nocoj bo seja podružnice št. 18 SZZ v navadnih prostorih. Po seji bo malo prigrizka in zabave. ker bodo članice vezale god svoji predsednici.

Seja nocoj — Članice društva sv. Cecilije št. 37 SDZ so prošene, da se udeležijo nocoj seje, ki bo ob navadnem času.

NOVI GROBOVI

Anna Ambrozich — Ko je bila na obisku v nedeljo na farmi Mr. in Mrs. John L. Mihelicha v Leroy, Ohio, je nagloma umrla za srčno kapjo Mrs. Anna Ambrozich, roj. Konnert. Nagloma so jo odpeljali v bolnišnico, kjer so jo proglasili za mrtvo. Bila je stara 58 let in rojena v Romuniji, odkoder je prišla v Ameriko pred 37 leti. Bila je vedno zelo aktivna pri pomožnem ženskem oddelku Lake Shore Trust 275 od Ameriške legije. Družina stanuje na 7107 Linwood Ave.

Zapušča soproga Josepha, sestro Mary Moser v Kanadi ter brata Johna in Martina. Pogreb bo v sredo popoldne ob 1:30 iz Zakraskovega pogrebnege zavoda na Luteransko pokopališče.

Pogreb Ane Grozdanič — Pogreb za pok. Ano Grozdanič bo v sredo pop. ob 1 iz pogrebnege zavoda Mary A. Svetek in v cerkev sv. Save ob 2, od tam pa na rusko pokopališče.

Anne Somrack — Naloma je umrla Mrs. Anne Somrack, rojena Ilc, stanujoča na 4401 Elmwood Rd., So. Euclid. Njeno truplo leži v Želetovem pogrebniem zavodu na E. 152 cesti v Collinwoodu. — Podrobnosti o pogrebu in drugo jutri.

Poizvedovalni količek

Jožef Kopina, Šmartno 9, p. št. Vid nad Lubljano, bi rad zvedel po naročilu svoje žene Pepce, za naslov Anjele Pirnat, doma iz Zvirč pri Hinjah. Pa še za druge, ki so od tam doma, kot za Janeza Škufca in druge. Prošeni so, naj bi se zglasili na gornji naslov.

Devetnajst mrtvih v plazu na Japonskem

Kumanodiara, Japonska. — Tukaj je izgubilo življenje najmanj petnajst oseb, ko je plaz zasul 70 ljudi, ki so delali na železniški progi.

Nadaljne aretacije japonskih komunistov

Tokio. — Japonska policija je aretirala tri komunistične voditelje, ki so obtoženi, da so nasprotno ameriški okupaciji.

AMERIŠKA DOMOVINA

(JAMES DEBEVEC, Editor) Cleveland 3, Ohio
 6117 St. Clair Ave. Henderson 1-0628
 Published daily except Saturdays, Sundays and Holidays

NAROČNINA

Za Zed. države \$8.50 na leto; za pol leta \$5.00; za četrt leta \$3.00.

Za Kanado in sploh za dežele izven Zed. držav \$10.00 na leto. Za pol leta \$6.00, za 3 mesece \$3.50.

SUBSCRIPTION RATES

United States \$8.50 per year; \$5.00 for 6 months; \$3.00 for 3 months.
 Canada and all other countries outside United States \$10 per year. \$6 for 6 months, \$3.50 for 3 months.

JUNE 1950						
SUN	MON	TUE	WED	THU	FRI	SAT
						1
						2
						3
4	5	6	7	8	9	10
11	12	13	14	15	16	17
18	19	20	21	22	23	24
25	26	27	28	29	30	

Entered as second class matter January 6th 1908 at the Post Office at Cleveland, Ohio, under the act of March 3rd 1879.

83 No. 115 Tues., June 13, 1950

MATIJA ŠKERBEC:

Odgovor

Sijajna komemoracija za padle in umorjene v Slovenskem Narodnem domu na St. Clairu v nedeljo, dne 4. junija, je spravila družbo, ki se zbira okrog lista "Enakopravnost" iz raznovesja. Nabito polna dvorana v S. N. D. je jasno dokazala, da je ogromna večina clevelandskih starih ameriških Slovencev popolnoma spregledala lažljivo komunistično propagando o slovenskih beguncih in da noče imeti nobenega stika več s komunističnimi propagandisti. Saj danes celo izraziti komunisti, ki jih poznamo še iz domovine, ki so bili v Jugoslaviji obojoni radi komunizma, na vse pretege podajajo izjave, da niso in da niso nikdar bili prej . . . komunisti. Če se celo ti boje nositi v U. S. komunistično barvo na dan, koliko bolj je potem razumljivo, da se nekomunistični ameriško slovenski del našega naroda vedno bolj oddaljuje od te družbe.

Da bi pa kolikor toliko zabrisali mogočen utis prej imenovane proslave, pa priobčujemo sedaj v "Enakopravnost" celo vrsto člankov, polnih laži in obrekovanja nad slovenskimi protikomunisti. Zdi se mi potrebno, da na vse napade in laži ugotovimo dejanski in resnični stan.

Podpisani se nočem skrivati po komunističnih metodah pod kak pseudonim. Za vse podatke, ki jih bom navedel, nosim popolno odgovornost in morem vse, kar bom napisal, potrditi s pričami in dokazi.

Priznam, da je za povprečnega Amerikanca res težko živeti se v naše razmere, ki so vladale v naši domovini pred drugo svetovno vojno, med okupacijo in po vojni. Da bo možno lažje razumeti naše razmere, moram poseči v svojem spisu nazaj tja do leta 1932, v dobo diktature kralja Aleksandra, ki je najbrž največ kriva naše nesreče.

Morda so nekaterim ameriškim Slovincem kolikor toliko znani takozvani šenčurški dogodki iz leta 1932. do 1934. Takrat je dal kralj Aleksander po svojih organih zapreti okrog 80 oseb iz bivše Slovenske Ljudske stranke. Med temi je bila tudi moja malenkost. Ko so me maja 1932 v Kranju aretirali, sem sprva mislil, da je tu gotovo kaka pomota. Med preiskavo pa sem iz uradnih aktov dognal, da so komunisti sodelovali z diktatorskim režimom in povzročili mojo aretacijo.

Kako je prišlo do tega?

Na Primorskem pri Kranju je imel tisto nedeljo napovedan shod župnik Ivan Barle, ki je sodeloval z diktatorom. Radoveden sem bil, kako bo gospod župnik obrazložil svoje sodelovanje z diktatorom, ki je bila v nasprotju s skoro vsem slovenskim narodom in za to sem šel na shod. Toda župnika Barleta ni bilo tja, mesto njega pa je nastopil kot govornik Milan Mravlje, bivši komunistični poslanec, ki je pa pod kraljevo diktatoro postal podpornik te diktature in njen državni poslanec. Pri nabito polni dvorani je pričel Milan Mravlje svoj govor, toda vsa dvorana se je dvignila proti njemu, nastal je hrum, da sploh ni mogel več govoriti. V kratki pavzi pa je nekdo v ozadju zavpil: "Živela svobodna Slovenija, živela republika!" Takoj sem sumil, da je to zaklical kak provokater.

Ko je na to žandar razpustil shod, je nastal velik vrišč, obstajala je nevarnost, da množica navali na komunističnega podpornika diktature. Zato sem vstal ter pozval množico k miru in razhodu. Nakar so se naši ljudje mirno razšli, prepevajoč slovenske pesmi.

Drugi dan sem bil aretiran.

Pri preiskavi sem končno ugotovil, da me je ovadil Milan Mravlje, trdeč, da sem jaz zaklical: "Živela svobodna Slovenija! Živela republika!" Bil sem presenečen! Stal sem tik pred Mravljetom in poleg mene polno žandarjev, torej je izključeno, da bi se mogel kdo zmotiti in meni pripisovati dotični vzklík. Radoveden sem bil, kdo je napravil v dvorani tisti provokaterski vzklík. Končno sem to dognal. Bil je to vodilni komunist v Kranju. Nič ni delal, imel pa je vedno polno denarja na razpolago . . . Dotični je bil zaupnik žandarmerije, ki je tudi ovajal naše ljudi orožnikom. . . Komunistični provokater, obenem pa konfident, zaupnik, žandarmerije in kraljevega diktatorskega režima . . . Vse to sem ugotovil iz spisov našega procesa in mi je to potrdila kasneje tudi žandarmerija, da se je posluževala dotičnega komunističnega tvojega zaupnika in obveščevalca . . .

Kljub temu, da sem imel okrog 20 prič, ki so vse pričale, da jaz nisem izrekel inkriminiranih besed, sem bil obsojen na eno leto zaporov vsled pričevanja Milana Mravljeta, ki je prisegel, da sem jaz pred njim izrekel dotične hujkejoče besede. . .

Moral sem odsedeti eno leto zaporov. Tam pa sem prišel v stik z vodilnimi komunisti, s katerimi smo mnogo debatirali in sem tako dobil lepo priliko, da sem popolnoma spoznal komunistično ideologijo in taktiko . . . To mu je kasneje mnogo koristilo. . .

Ko sem prestal krivično kazen, sem obnovil sodni proces, kjer se je jasno dokazalo, da je Milan Mravlje pričal neresnično in da sem bil krivično obsojen . . .

Dotičnega komunističnega, zaupnika žandarmerije in provokaterja, ki je napravil oni vzklík, ki ga je naprtil Mravlje moji osebi, nisem niti poznal. Bil je pa mož toliko predrzen, da je prišel k meni na obisk, ko sem prišel iz zaporov, verjetno zopet kot zaupnik žandarmerije, da bi me ovadil, če bi bil proti njemu kaj rekel. Toda moža sem po nekaj stvkih takoj spoznal in sem mu zabrusil v obraz, da je komunist, nakar je odšel . . .

Cemu pripovedujem to zgodbo iz leta 1932 do 1934?

Iz tega se jasno vidi, kakih sredstev se poslužujejo komunisti . . . Ta družba ne pozna nobene morale! Njih sredstva je le laž, lažnjiva propaganda, s katero skušajo ubiti vse svoje nasprotnike. V laži, tu so mojstri, kakršnih razen hudica ni na zemlji!

Res je komuniste preganjal diktator Aleksander. Trdo jih je prijemala njegova roka. Toda komunisti so dobro vedeli, da ta diktatura je služi njih namenom. Komunistom v Sloveniji je bil edino nevaren nasprotnik: katoliška cerkev in katoliško ljudstvo, ki iz načelnih ozirov odklanja brezbožni komunizem. Radi tega so komunisti sodelovali celo z diktatorskim kraljevim režimom, da bi čim bolj oslabili položaj slovenskih katoličanov . . .

In iste taktike se je komunizem poslužil tudi med vojno, med okupacijo: skupno s fašisti in nacisti je hotel uničiti narodno in katoliško zavedni del naroda, da bi potem komunizem zavladal v našem narodu. V borbi za oblast ne pozna komunizem nobene morale, njemu pride prav vsako sredstvo: laž, umor, rop in pozig . . . ter izdaja narodnih interesov. Kdor tega ne ve in ne upošteva, ne more nikdar razumeti naših razmer med drugo svetovno vojno. . .

BESEDA IZ NARODA

Slovenski katoliški dan

Cleveland, O. — Slovenski katoliški dan — da zato smo ga tako imenovali, ker bo ta dan res dan vseh slovenskih katoličanov iz širnega Clevelanda. Ta dan bo 18. junija ter upamo in zagotovo pričakujemo ogromno udeležbo od strani našega naroda. Ta veliki dan prireja Zveza slovenskih društev Najsv. Imena. Kakor vam je že vsem znano obstoja v vsaki slovenski fari dr. Najsv. Imena in ta društva so se združila v eno celoto ali zvezo, kar že veliko šteje in zato vemo, da bo ta dan res zbrana velika armada članov iz vseh slovenskih fara. Poleg tega pa so nam obljubile sodelovanje tudi članice Oltarnih društev.

Zato smo res uganili in dali temu dnevu najlepši naslov *Slovenski Katoliški Dan*. Pa naj vam kar takoj povem, da za tako veliko prireditve kot bo ta 18. junija, pa je že vse preskrbljeno. Izbranih je bilo v ta namen več odborov in vsak moč, fant, žena in dekle ima že odločeno delo. Zato pa — narod slovenski — pridite in veseli se med veselimi in prijaznimi člani društev Najsv. Imena in raduj se v družbi naših pridnih žena-članic Oltarnih društev. To bo edini dan v tem letu, kjer se bo zbrala tako velika množica našega slovenskega naroda.

Pri tem pa se gre tudi zato, da pokažemo svojo katoliško zavednost in tukaj pa predvsem število šteje. Zato pa naj bo dan 18. junija tudi Tvoj dan.

Ko se je odbor naše Zveze odločil, da priredi ta veliki katoliški dan, smo imeli v mislih tudi one naše roake in rojakinje iz sosednjih naselbin, kot iz Barber-tona, iz Loraina itd., ker tudi tam ima naša zveza svoje prijatelje, posebno moze in fante, ki so člani društva Najsv. Imena in spadajo tudi k naši zvezi. Prav ljudno vas vabim vse, da se udeležite te naše skupne prireditve in bodite prepričani, da vam bomo vsem prav po bratovsko postregli.

Torej, bratje iz gori omenjenih naselbin, pridite (mi iz Clevelanda pridemo v Barberton 4. nedeljo v juliju, ko bo zvezina seja) in videli boste, kako lepe so bile naše navade pred leti, ko smo se nedeljo za nedeljo zbirali na piknikih, ki so jih prirejale naša društva. Vse je bilo živo in židane volje, pa tudi društvena blagajna si je pri tem opomogla.

Torej pridite prihodnjo nedeljo, da se zopet zberemo stari in mladi. Pa saj vemo, da bo na stotine naroda zbranega ta dan in novi ameriški Slovenci bodo gotovo vsi tam, kakor so bili že lansko leto v velikem številu.

In zakaj pa tudi ne, ko pa se gre za tako blag in plemenit namen. Znano vam je tudi že, da smo se namenili, da ves gmotni preostanek tega dneva damo za pomoč slovenskim študentom, ki so se namenili za duhovski stan in ki sedaj v pomanjkanju študirajo v tujini. Zato vas, dragi rojaki, prosimo, da sežete po listih, kar bo morda tudi za vas prav, če vas sreča pogleda s ta velikim očesom, kajti oddanih bo več nagrad v gotovini. Treba je samo poskusiti in to storite v nedeljo 18. junija na Brae Burn vrtu, 25000 Euclid Ave. Prav vsi ste dobrodošli!

In ker že pišem, naj omenim, da imamo pripravljene še en program in sicer za dneve od 1. do 3. julija, ko se vrši naše romanje k Mariji Pomagaj v Lemont. Sporočeno vam je že bilo, da voznično že pobiramo in da stane vožnja tja in nazaj \$17.00. Člani društev Najsv. Imena le pripravite se in tudi vsi drugi, ki želite iti z nami na to romanje, kajti pridruži se nam lahko vsak, moški in ženske, če ste člani ali ne, ker čas hitro beži in voznina mora biti plačana do 25. junija. Letos bomo potovali z vlakom, ki odpelje 1. julija (v soboto) zvečer ob 11:55 iz Clevelanda. Voznico lahko plačate pri uradnikih svojega društva, ali pa tudi lahko na pikniku v nedeljo 18. julija. Pozdravljeni in na svidenje.

Anton Meljač.

Pismo iz Argentine

Lanus-Buenos Aires. — Kar bo pa bo, tudi jaz sem se skorajžil in vam bom malo opisal kako živimo v Argentini. Se reče, živimo še kar dobro. Taki, ki so v najboljši moški dobi in da je več članov v družini (3, 4 ali 5), taki so že kar na konju. (Noja, saj dobite konja tukaj že za 100 pesov). Ti bodo kmalu imeli svoje domove in še kaj več, nekaterih jih pa že imajo. Kar nas je pa starejših in mladoletnih, nam bo šla pa bolj trda za kajšo, čeprav imajo mnogi že kupljeno zemljo. Najemina za stanovanje ta nam vzame veliko zaslužka. Oni, ki so si najeli stanovanja pred 10, 8 ali 6 leti, ti placujejo malo. Za 2 do 3 sobe in kuhinjo pa še vrt zraven plačajo komaj en del tiste vsote na mesec, kot jo mi emigranti plačamo za eno sobo brez vsega drugega.

V verskem življenju gre tudi še kar lepo. Zato pa vneto skrbimo naša dobra duhovščina, ki pač hodi z nami vso našo pot iz Slovenije pa širov vsega sveta, kjer: so raztreseni Slovenci in deli z nami veselo in žalostne dneve našega begunstva in se-

daj naseljenstva. Smelo trdim, da se premaži zavedamo tega, ko imamo vseskozi dobre duhovnike, ki nam slede in so z nami, kjer je le večja skupina Slovencev. Izobraženstvo pa nam nudi dobrega slovenskega čtiva poleg dnevnih novic.

Seveda, nekaj je pa tudi izjem, ki se za duhovno življenje ne brigajo dosti, ali pa store samo to kar "moraš".

Pred kratkem sem prejel od brata pismo in sicer prvo iz New Yorka in malo pozneje pa iz Athensa, ki je nekako v začetku tega leta dospel s svojo številno družino čez lužo iz Avstrije — iz taborišča Spittal. Bil je pripravljen na pot že jeseni, pa je bil v Bremenu ustavljen in je tam čakal tri mesece na odhod in bil zopet poslan nazaj v Spittal in to v hudem zimskem mrazu. Po pravici me je že hudo skrbelo, kaj bo z njim, ker je v družini sedem majhnih otrok. Zato pa so me ta njegova pisma tembolj razveselila in skrajaj ne morem mimo tega, da ne bi omenil v Ameriški Domovini, kajti čutim se dolžnega, da se zahvalim Kat. Ligi, ki je toliko žrtvovala, da je moj brat prišel čez morje.

Se bolj prisrčno in iskreno pa se zahvaljuje moja in njegova družina č.g.p. Bernardu Ambrožiču za vse njegovo neumorno delo, napore, pota, obiske in Bog ve še koliko drugih stvari, za katere mi niti ne vemo, ki jih je imel s to veliko družino in gotovo tudi še z mnogimi drugimi. Naše plačilo naj mu bo hvaležnost in molitve pri Bogu pa večno veselje. Res, ne imenuje mi ga brat zastoj tako pater Bernard Ambrožič — moj drugi oče!

Iz New Yorka mi je brat pisal: prav dobro se imamo in vsega imamo v izobilju, kar so nam dali dobri ljudje. Zato tudi vsem tem nepoznanim dobrotnikom, vsem, ki so kaj darovali družini — Gerkman, prisrčna hvala in Bog naj vam stotero povrne. Saj pravi Kritis: Kar ste storili enemu teh mojih najmlajših, ste meni storili.

Prav tako mi piše brat v drugem pismu iz Athensa. Ponavlja isto kot iz New Yorka, da je tudi tam polno dobrotnikov, ki so mu nanesli vsega: hrane, pohištva, obleke, kuhinjsko peč in ne vem kaj še vse. Tudi tem v mojem in njegovim imenu prisrčna hvala in božje plačilo. In gospodinjjo, pri kateri je, pa še posebej pohvali, ko si je namreč hotel kupiti kolo, pa mu je rekla, da ga ne potrebuje in da mu bo ona dala avto. Pri vsem tem pa dostavlja brat, da se ne čuti vrednega vseh teh dobrot. Ampak jaz pa pravim, da si pošteno zasluži, če pomislim na vse kar je on pretrpel že pod okupacijo pod Nemci in pozneje komunisti.

Bil je šest tednov v zaporu v Begunjah v času, ko so ravno Nemci pričeli pobijati naše ljudi in je tam videl grozne reči. In potem, ko je v Sloveniji pričela svoje ravbarsko delo OF, je bilo pa še hujše. Radi njegovega protikomunističnega delovanja so ga ponoči zgrabili gošarji, odpeljali ven iz vasi k neke-mu kozolcu za mučenje; kamor je prišel tudi "rabelj - krvnik", ki je že težko čakal, da bi začel svoje krvavo in zverinsko delo. Že naprej je povedal, da bo mučenje počasno in dolgotrajno: "Počasi boš crkal . . ." Toda človek obrača in Bog pa obrne. Za tisti večer so odložili mučenje, pozneje pa tega niso mogli več izvršiti, ker jim je šetisto noč ušel k domobrancem k Sv. Joštu pri Vrhnikih. Ko so se potem vsi fantje naše vasi vrnili od tam v domačo faro, se je morala vsa družina preseliti pod okrilje postojanke v Cerklje na Gorenjskem. Toda ob napadu na postojanko, je bila hiša, kjer je živel z družino, zažgana in podminirana. Tako je prišel

ob vse kar je imel in ni bilo malo.

Med streljanjem in eksplozijami min je čena komaj rešila otroke, ki jih je podajal 12-letni deklici skozi okna goreče hiše, da jih je odnasala k sosedu, kajti skozi vrata ni bil več mogoč izhod.

Ko so si zopet malo opomogli, prišli spet do male imovine, pa je nenadoma prišel tisti usodni maj. Po dvanajdnem čakanju, ker nas Nemci niso pustili naprej s konji in vozovi, so nas zopet napadli partizani in je bilo treba pustiti vse na cesti in se podati prazen do Vestrinja. To se je zgodilo meni, njemu in še stoterim drugim beguncem. Ogronna množina do vrha naloženih voz s konji vred je ostalo v Tržiču partizanom.

No in sedaj je brat tam v daljni Ameriki vse to dobil nazaj od dobrih ljudi. Zato pa še enkrat: bodi vsem vam dobri Bog obilen plačnik, ki naj vam vsem povrne z velikimi obrestmi, če ne že na tem svetu, pa na onem gotovo.

Povedati moram tudi, da z velikim veseljem prebiramo Ameriško Domovino tudi tukaj v Argentini, ker je v njej vedno kaj novic o naših rojaki, s katerimi smo prenašali težka leta taboriščnega življenja. Prav prijazno pozdravljamo vse bivše Lienc-Spittal taboriščnike, ki bodo čitali te vrstice. Bog vas živi!

Grekman Franc
 2 de Mayo 3816 Lanus
 Oeste,
 F.C.N.G. Roca
 Buenos Aires, Argentina.

Razkrinkanje delovanja slovenskega komunizma

(Nadaljevanje s 1. strani.)
 di nekega George Wucinicha. Ali ga poznate kot člana komunistične partije?

Mr. Cvetič: Da.
 Mr. Tavenner: Kako veste to?
 Mr. Cvetič: Pred tremi ali štiri leti sva šla z Wucinichem na obisk v New York, kjer sva se sestala s Steve Nelsonom, da bi razpravljali o smernicah in ukrepih, tičočih se Amer. Sl. Kongresa. V pogovorih je rekel Nelson Wucinichu, da bi tudi on (Wucinich) moral biti član komunistične partije, nakar je George Wucinich vprašal Steve Nelsona, kako bi mogel pristopiti.

"Well," je odvrnil Nelson, "vi boste eden tako zvanih članov na razpoložanju ali "member at large," in zaradi vaše važnosti ne boste član s komunistično kartico. Torej od danes naprej ste član komunistične partije, toda to ohranite zase. Samo mi trije bomo vedeli to." Nato je dodal: "Prav za prav niti Matt (Cvetič) tukajle ne sme vedeti, da ste član partije." — In od tistih mal je postal Wucinich član komunistične veje v McKeesportu, Pa.

Mr. Tavenner: Kakšen opravke pa sta imela vi in Wucinich v New Yorku, da sta šla tja, kjer sta se sestala z Nelsonom?

Mr. Cvetič: Šel sem tja, da bi se razgovoril s Pirinskym o Amer. Sl. Kongresu, Wucinich je šel kar tako z menoj. Tam sva se res sestala z Nelsonom. Dobil sva ga v bližini urada komunistične partije.

Mr. Tavenner: Kakšno pozicijo pa je George Wucinich imel takrat pri Amer. Sl. Kongresu v zapadni Pennsylvaniji?

Mr. Cvetič: On je bil tedaj aktiven v neki organizaciji veteranov in je pričel delovati z menoj pri Amer. Sl. Kongresu.

Mr. Tavenner: Ali vas je potem on nasledil kot eksekutivni tajnik Amer. Sl. Kongresa?

Mr. Cvetič: Da. To je prišlo tako: Roy Hudson, ki je bil distriktalni organizator za zapadno Pennsylvanijo, mi je rekel, naj se sestanem z njim in Wucinichem v YMCA v Pittsburghu.

Tedaj mi je Ray Hudson rekel, naj odstopim kot eksekutiv. tajnik, tako da me bo mogel Wucinich naslediti. Roy je dejal: — "Ker je George Wucinich veteran, ne bo predmet napadov." — Odgovoril sem mu, da sem pripravljen.

(Nato Cvetič pripoveduje, kako so zasnovali resolucijo proti Kongresnemu odboru za preiskovanje neameriških aktivnosti, ki je pričel sumiti mahinacije pri Amer. Sl. Kongresu, nakar ga vpraša)

Mr. Wood: Ali je bila komunistična linija obrekovanja in blatenja tega odbora (za preiskovanje neameriških aktivnosti) zanešana tudi v druge frontne organizacije, kakor je bila zanešana v Amer. Sl. Kongresu?

Mr. Cvetič: O, da! Udeležil sem se raznih konferenc — n. pr. American Committee for Protection of Foreign Born in drugih frontnih organizacij, in večina časa teh konferenc je bila uporabljena s "šmiranjem" F. B. I. ustanove in njenega načelnika J. Edgar Hooverja ter članov kongresnega odbora za preiskovanje neameriških aktivnosti.

Mr. Kearney: Z drugimi besedami: "šmirali" ste vsakogar, ki se ni strinjal z vami?

Mr. Cvetič: Tako je. Davi sem bral pittsburske liste, pa vidim, da sem tega "šmiranja" zdaj tudi jaz deležen.

Mr. Tavenner: Mr. Cvetič, podrobno ste pojasnili delovanje pri Amer. Sl. Kongresu. Katere druge organizacije v vašem okrožju kontrolira še komunistična partija?

Mr. Cvetič: Frontne organizacije v pittsburskem okrožju, ki jih komunistična partija fak-tično kontrolira, so sledeče: — The Labor Press Committee; the American Committee for Protection of Foreign Born; the International Worker's Order; Civil Rights Congress; Progressive Party v Pittsburghu (Walla cejeva progresivna stranka); — Croatian Council (Hrvatski savjet); Serb Vidodan Council — (Srbski Vidovdanski Savjet) in Language Press v Pittsburghu. Poleg teh so pa še druge organizacije, v katerih smo imeli svoj vpliv.

Mr. Tavenner: Imenovali ste Croatian Council. Ali je to polno ime organizacije?

Mr. Cvetič: To je National Council of Americans of Croatian Descent (Narodni savjet Amerikancev hrvaškega porekla).

Mr. Tavenner: Ali bi nam lahko tudi imenovali organizacije, ki jih je kom. partija kontrolirala, pa so bile med tem razpuščene ali opuščene?

Mr. Cvetič: Da, dve. American Committee for Yugoslav Relief in United Committee of South Slavic Americans, in jaz sem bil aktiven v obeh ves čas svojega pripadništva narodnostni komisiji kom. partije.

Mr. Tavenner: Ali ste bili tudi član Labor Press komiteja?

Mr. Cvetič: Da. (Nato podrobno opisuje funkcije tega odbora, ki so bile v glavnem v zbiranju denarja za Daily Worker in Sunday Worker. Prirejali so pik-nike in podobno ter zbirali denar. V enem razdobju so nabrali \$8,000, v drugem pa \$10,000. V petih letih so nabrali za ta dva lista od \$25,000 do \$30,000.)

(Vse to opisuje Mr. Cvetič podrobno, kakor tudi delovanje me drugimi narodnostni in zamorci, kar pa bomo izpustili, ker za nas ni aktualno. Povzeli bomo spet tam, kjer gre za delovanje v slovenskih in ostalih jugosl. organizacijah. Ur.)

Začne se zasliševanje o Walla cejevi progresivni stranki in o pomoči, ki so jo dali komunisti.

Mr. Tavenner: Koliko članstva ste približno komunistična partija v zapad. Pennsylvaniji? Ali veste?

(Dalje prihodnjic)

KANADSKA

AMERIŠKA DOMOVINA

AMERICAN HOME

AMERICAN IN SPIRIT
FOREIGN IN LANGUAGE ONLY

SLOVENIAN
MORNING NEWSPAPER

FOR
Freedom
AND
Justice...

Oj le šumi gozd zeleni

(Piše Cvetko)

(Iz spominov ob vetrinski katastrofi koncem maja 1945, ko smo protikomunistični Slovenci doživeli najpodlejšo izdajo od strani Angležev, kar jih pomni naša zgodovina.)

Bilo je nekako proti jutru 31. maja. Glas kosa v bližnjem grmovju me prebudi iz morežih sanj. Odpremi oči in se zagledam v strop jute nad seboj — streha iz opeke. Kje sem? Saj je že minilo mesec dni, ko sem zadnjič spal v senu in s streho nad seboj. Saj to vendar ni tisti šotor na goli zemlji, ki ima za žimnico par smrekovih vej. Nad nami ne visi razpeto platno in tudi ni takega drenjanja, da bi se kmalu niti obrniti ne mogel v umazanem šotoru na preorani njivi...

Tiho okrenem glavo. Na desni spi še mirno spanje brat, na levi Jože. Zunaj sije luna in njena svetloba ima prosto pot do nas, ker ni nobenih vrat. Tam pri vhodu stoji še stol z malo skodelico, v kateri je bilo zvečer malo solate, par krompirčkov in griljaj kruha, kar smo sestradani begunci kaj hitro pojedli; nato pa smo zagledali v kotu jute mali kupček sene, na katerega smo se vlegli med tem ko je zunaj grmel, treskalo in neizprosno deževalo.

Počasi se vračajo spomini, kot da prihajajo še tam daleč od Novega mesta, od šumečih slapov Krke, kot da so še leto nazaj ob misli na Ribnico, Kriško vas, Višnjo goro itd., kot da se pogovarjajo s tistimi, ki smo jih pred letom dni zagreblili v zemljo, mladeniče v cvetu mladosti z neomajnim optimizmom po zmagi nad komunisti, da rešimo neglede na izgubo svojega življenja tisti biser, za katerega so umirali naši predniki stoletja — slovensko zemljo.

Popoldan je mineval kot mineva čas obsojencu, ki čaka na vešala. Nato pa je prišla noč obupa, ko so zadnjič stali fantje v zboru in to le prvi polk in drugega nekaj, ko so izvedeli za hinavsko izdajo, katere se bodo sramovali potomci, tistih, ki so jo izvedli, da so s krvjo svojih najzvestejših hoteli kupiti simpatije svojih sovražnikov. Koliko jim bodo pomagali judeževi srebrniki, o tem bo pokazala bodočnost.

Nikogar ni bilo, ki bi bil rekel: "a menoj!" Le besede: "Ne veže vas več dana prisega..." se širi med vrstami. "Ne!" Ni smo prisegli pod vojaško nujnostjo. Prisegli smo zvestobo svojemu narodu; prisegli smo ob grobovih svojih najdražjih, da ne bomo klonili do zadnjega diha ali pa dokler se ne bo zadnji rdeči krvokl zrninil v jamo. Kompromisa s komunizmom ne poznamo!

Edini nasveti so bili: "Odlóci se vsak sam! — V civilno taborišče, ki je na isti poti? — Ven med ljudi, ki ne znaš jezika? itd." Ali pa, edino izhodišče je še bilo čez Dravo, Karavanke (mejo) nazaj v dolensko gozdove, kjer je bilo še zakopano orožje in ponovno v boj, dokler ne pademo." Za zadnjega smo se odlóčili, k sreči pa smo ostali na Koroškem, dočim tisti, ki so šli čez mejo, so se zelo redki vrnili nazaj, drugi pa so padli na meji, ali pa na poti čez Štajersko.

Ponoči smo zapuščali taborišče v malih skupinah po trije in štiri in se izgubljali v bližnji gozd. Bila je polna tema, ko

smo se prerivali po grmovju proti vzhodu. Le tu in tam se je začel udar ob kamenje, ali pa je kateri pošteno padel ob kaki skali. Prijeli smo se za roke in iskali pot ob bliskanju in grmenju in ko se je vsula ploha dežnja, smo prišli na pašnik porastel s praproto in kot bi nas nevidna roka vodila točno na most čez širok potok, ob katerem je stala hiša z juto in skromno večerjo. Zunaj je deževalo neizprosno...

Nato se prebudi Jože, pogleda na uro — 4 zjutraj. Zunaj sije mesec kot bi sijalo sonce. "Alo gremo!" me potrese Jože, "Bog ve, če izvedo Angleži, nas lahko zasledujejo, moramo čimdalje proč od tukaj..."

Tiho kot smo prišli, smo zopet odšli in kmalu smo bili ob cesti in železnici. Previdno opazujemo okolico in ko vidimo, da je vse mirno, gremo čez cesto. Na kažipotu vidimo napis "Klagenfurt 5 km." Levo od nas je bila Rotmara vas, desno pa Žihpolje in pod njim tisti nesrečni Dravski most, za katerim smo morali odložiti orožje.

V par minutah smo bili v gozdu in sledili otepeno roso pred seboj, znak da so že drugi pred nami. Sredi gozda se ustavimo in začnemo čistko vseh dokumentov: izkaznice, vojaške slike itd. Vse, kar ima kakršenkoli sled o tem, da bi nas mogli spoznati, smo zložili na kup in s krvavečim srcem zažgali. — Prišlo nam je na misel, kot celjskemu grofu Ulriku: — "Danes

slovenski domobranec in nikdar več!"

Naš prvi cilj je bil — priti do Velikovca. Vedeli smo samo toliko, da je to mesto na naši strani Drave. Kje, koliko kilometrov imamo še do njega, nismo vedeli. Bili smo v tujem svetu, brez kompasa in kakršnega koli zemljevida, brez znanja nemščine in poti druge za nas ni kot edino po gozdu. Po celodnevem pohodu smo prišli iz gozda v hribovski vasi. Gledamo mesto in preiščujemo, kako neki se imenuje. — "Najbrže bo št. Vid ob Glini," pravi Jože. Mimo pride otrok in ga vprašamo po slovensko, kako se imenuje tisto mesto. Ni nas razumel. Nato pa Jože zbere vso svojo nemščino (kje jo je nabral, ne vem) in dobi odgovor: "Das ist Klagenfurt."

Ko smo hoteli naprej proti vasi, pa kriči za nami mlad možiki (verjetno je bil prišel domov iz vojske) in nam kaže v drugo smer — v gozd. Obrnemo se tja in pri prvi hiši vidimo, da je angleška patrula v vasi. Kako smo bežali nazaj skozi žito v gozd, tega ne bom nikoli pozabil.

V naslednji hribovski vasi je Jože odšel v neko hišo po informacije, midva pa sva čakala na robu gozda. Kmetica je govorila slovensko, toda zelo težko razumljivo narečje. Izvedel ni nič, še za mesto so komaj vedeli, da je nekje tudi "Vel'ovc", do njega pa je bilo baje 12 ur daleč.

Noči smo čakali ob robu gozda, ker je bila pred nami velika dolina s cesto in si nismo upali skozi podnevi. Ko se je znočilo, smo prišli čez žejni, da niti sline ni bilo več v ustih. Kako milo smo gledali ob hiši vodnjak na črpalko, a si nismo upali do nje. V bližnji mlaki sem pil neko tekočino, kaj je bilo, še danes ne vem. Žabe, ki so bile v njej in okus je pričal, da to ni pitna voda. Tako smo zopet potovali in drugi hrib in enkrat po polnoči zaspali pod dišečim smrečjem.

Spali smo zelo dobro, ker smo bili trdno prepričani, da ni nobenega pota v bližini. Krakanje vran nas je zbudilo v jasno utro.

Vsedemo se in v bližini začujemo ropot voza po gozdnem potu, vmes pa poganjanje živali, starega moža, ki govori svojim voličkom: "...aj pa zinjša ti

bral, ne vem) in dobi odgovor: "Das ist Klagenfurt."

Ko smo hoteli naprej proti vasi, pa kriči za nami mlad možiki (verjetno je bil prišel domov iz vojske) in nam kaže v drugo smer — v gozd. Obrnemo se tja in pri prvi hiši vidimo, da je angleška patrula v vasi. Kako smo bežali nazaj skozi žito v gozd, tega ne bom nikoli pozabil.

V naslednji hribovski vasi je Jože odšel v neko hišo po informacije, midva pa sva čakala na robu gozda. Kmetica je govorila slovensko, toda zelo težko razumljivo narečje. Izvedel ni nič, še za mesto so komaj vedeli, da je nekje tudi "Vel'ovc", do njega pa je bilo baje 12 ur daleč.

Noči smo čakali ob robu gozda, ker je bila pred nami velika dolina s cesto in si nismo upali skozi podnevi. Ko se je znočilo, smo prišli čez žejni, da niti sline ni bilo več v ustih. Kako milo smo gledali ob hiši vodnjak na črpalko, a si nismo upali do nje. V bližnji mlaki sem pil neko tekočino, kaj je bilo, še danes ne vem. Žabe, ki so bile v njej in okus je pričal, da to ni pitna voda. Tako smo zopet potovali in drugi hrib in enkrat po polnoči zaspali pod dišečim smrečjem.

Spali smo zelo dobro, ker smo bili trdno prepričani, da ni nobenega pota v bližini. Krakanje vran nas je zbudilo v jasno utro. Vsedemo se in v bližini začujemo ropot voza po gozdnem potu, vmes pa poganjanje živali, starega moža, ki govori svojim voličkom: "...aj pa zinjša ti

Kmalu pa pridemo v kot, iz katerega nismo mogli. Desno od nas teče Drava, levo Krka, ki se izliva v Dravo (obe reki sta tukaj zelo široki). Malo pod nami se vije cesta, po kateri vozijo vojaški avtomobili. Most čez Dravo je zastražen, čez Krko isto. Ob mostovih stoje šotori z vojaštvom. Naprej ne moremo, nazaj ne smemo. V gozdu čakamo noči in opazujemo okolico. Jože je pregledal ves položaj ob vodi in se vrnil brez uspeha. Izbrali smo si hrib, na katerega moramo ponoči priti, če pridemo čez Krko. Ako bi nas slučajno kje lovili in bi se razgubili, da se zopet tam zberemo.

Ko se je znočilo, smo se dvignili kot netopirji iz svojih skrivališč in jo uberemo nazaj ob Krki. Nekaj časa po gozdu, potem po travnikih in smo prišli do lesenega mostu. Noč je bila zvezdnata brez lune, zato je bilo vsako opazovanje nemogoče. Na to pa da "povelje" Jože, ki je bil izkušen dezertir (saj je bil svoj čas tudi že pri partizanih), da gre on naprej, če nje ga ujamejo, da vsaj dva pobegneva. Pa se je hitro vrnil in vesel ter nam povedal, da je pot prosta.

Nekaj časa gremo ob kolovozu in pred vasjo zavijemo na desno, prišli smo v močvirje, iz katerega smo se morali vrniti nazaj skozi vas. Takoj za drugo hišo pridemo do avtomobila — na njem spijo vojaki. Znak roke (kažipot) kaže drugo smer, zopet mimo spečega vojaštva. Sedaj pa čez ograjo vrtov, kakršnih je na Koroškem povsod polno. Čimbolj smo hleteli, tem več jih je bilo. Psi so nas začutili in začeli besno lajati. Na drugem koncu vasi go vpile kokoši in nedaleč v stran še Angleži. Ura je bila okrog polnoči in to v obsednem stanju. Kar naenkrat pa se znajdemo pred široko cesto sredi vasi St. Peter pri Grabštajnu. Kaj pa sedaj, pogleda Jože postrani. Vsedimo se, pravi. Pogledal sem ga, če se mu mar niso kaj instrumenti v glavi polomili, pa je kar hitro dodal: sezujmo se in čevlje v roke. Nato pa jo uberemo tiho kot miši boski čez cesto. Jaz sem bil zadnji in na robu ceste, ko se mimo pripelje

KARL MAUSER:

KAPLAN KLEMEN

ROMAN

PRVI SPOPAD

Dirumpamus vincula eorum et proiciamus a nobis jugum ipsorum. (Ps. 2) *

(* Zlomimo njihove okove in vrzimo s sebe njihov jarem!)

Resnik si je pripravljaj pot. S podporami in hujskanjem si je pridobil nekaj mladih zagriženec, ki so mu slepo verovali. Vselej kadar je Klemen srečal te mrke, neprijazne obraze, ga je čudno streslo. Na tihem si je želel, da bi se boj že razdivjal, zakaj pričakoval je, da bo po boju pridobil sredino, ki danes stoji ob strani in gleda. Toda vselej se je tej misli pridružil še druga, ki je podirala sleherno oporo, vsako upanje. Kaj, če večina potegne z Resnikom proti njemu? Ali ga ne občutijo barakarji kakor tuje telo v očesu?

S temi mislimi je prišel do božiča. Sam ni vedel kako, sveti večer je bil na vratih, snežen, svež, dišeč po kadilu. Klemen se je stožilo. Ko je zvečer vzel žarjavo iz gašperčka, nasul nanjo kadila ter vzel blagoslovljeno vodo v roke, je kakor začaran obstal sredi sobice. Dim se je dvigal pod strop, se razlezel po kotih, obvisel ob petrolejki ter z težkimi vonjem pritiskal k šipam.

Sam, prvič tako strahovito sam! Kakor v sanjah zamahne z roko. Kaplje blagoslovljene vode padajo v meglo kadila.

Nato stresa dišečo žerjavico nazaj v gašperček. Cela sobica diši. In v tem vonju je pritaval dom s toplo široko pečjo, z duhom po poticah in z rožljanjem debelih jagod rožnega venca.

Klemen to leto nima potic. Sprva je mislil, da bi dal vsaj eno speči. Pa se je koj premislil. Barakarski božič hoče imeti, božič z navadnim kruhom in s samoto.

In nocoj je sveti večer. Morda je že greh, da mu gori ogenj v peči. S težkimi koraki stopi do okna. Jasna noč je, mrzla. Še zvezde so svetile, kakor ledene. Po koloniji je tiho. Bethlehemska noč.

Mesto je razsvetljeno. V nebo sije žar ter bledorumen viši v zraku.

Klemen sloni na oknu in strmi proti Ljubljani. Čuti nasprotje, ki se mu ni še nikoli razodelo v toliki jasnosti kot na ta sveti večer. V razkošnih sobah sedijo nocoj Požgaj in Zemljic, v čašah se iskri vino, mize so obložene z dobrotami. V obilju se kopljejo in v tej veselji uri ne mislijo ne na Jakopina ki zgubljeno strmi na svoje speče otroke, pokrite s cunjami, ne na Modriša, ne na Sernjavskija. Morda vzdihne kdokoli hinavsko besedo, toda le mimogrede, kakor da ne spada grenka misel v svetononočno razpoloženje. Trkajo s kozarci, prigrizujejo dobrote, od peči diha toplota in iz radia šume vesele pesmi.

Tu pa je bethlehemska božič, tih, samotni, mize so prazne, morda je kje kozarček žganja, rezina sira in črn kruh. V otroških srcih je nezavedno pričakovanje. Ob takemle večeru bi moralo biti vendar nekaj lepše kakor vsak dan.

Klemenovo srce je težko. Rad bi slišal zvonove domače cerkve. rad videl svoje ljudi, rad vzel kos potice iz materinih rok, rad vzel kozarec vina iz očetove desnice. Vsaj nekaj

vojak na kolesu brez luči in nas ni opazil. Nato pa gremo nedaleč od stražarja in pridemo na njive, kjer zopet svobodno zadihamo.

(Dolge prihodnjič)

bi bilo, kar bi ga spominjalo svetega večera, kar bi ga oklenilo s toplo domačnostjo. Skoz šipo, zaslonjeno z lepenko, piha mraz. Kakor da so tanki ledeni prsti našli razpokline in zdaj grebejo, grebejo vanj. Klemen se ne more odtrgati od okna. Z očmi je prisesan na bledorumen svetlobo, ki blebi nad mestom.

Potlej se nenadoma vzravna, ogrne suknjo, vazme nekaj ja-boik s police in stopi v noč. Po barakah medle luči kakor drobna očesca.

(Dalje prihodnjič)

DELO DOBIJO

Delo na farmi

Delavec, ki se razume na delo na farmi, dobi takoj dobro delo, dober dom in dobro plačo na Drenikovi pristani v Wickliffe, Ohio. Kogar zanima naj pokliče in pridemo ponj: John Drenik, Wickliffe 3-0886; ali pa RE 1-3300. (x)

MALI OGLASI

Stanovanje iščeta

Mati in hči, ki sta obe zaposleni, bi radi dobili 3 do 4 sobe v zasebni hiši ali apartamentu. Sta dobri in zanesljivi plačniki. Kdor ima kaj primernega, naj pokliče HE 1-7460.

Soba se odda

Opremljena soba se odda moškemu na 958 E. 70. St.

Hiša za 2 družini

Naprodaj je hiša za 2 družini, 10 sob in kopalnice, nahaja se na 1586 E. 26. St. Cena je \$7,500 in vključuje tudi pohištvo. Vprašajte istotam za podrobnosti. —(117)

Opremljena soba

V najem se odda lepa opremljena soba kakor slovenski ženski srednjih let, ki dela. Pokličite UL 1-4563. (117)

Zajci naprodaj

Naprodaj imam zajce velike pasme. Pridite jih pogledat k Antonu Barbič, 7910 Rosewood Ave., Cleveland 5, Ohio. (116)

Skoro novo pohištvo

Naprodaj je skoro novo pohištvo za 3 sobe, ker grem iz mesta. Par brez otrok ima prednost, ker vzameta lahko v najem tudi stanovanje 3 sob. Vprašajte na 1857 E. 63. St. ali pokličite EX 1-7063.

Par išče stanovanje

Veteran s ženo, pričakujoč prvega otroka v avgustu, želi dobiti stanovanje 3 do 5 sob. Kdor ima kaj primernega je proščen da pokliče SW 1-5920. —(116)

Soba se odda

Postenemu moškemu se odda opremljena soba. Vprašajte na 1164 E. 61. St. ali pokličite UT 1-2794. —(115)

Iščeta stanovanje

Mlad zakonski par želi dobiti stanovanje 3 do 5 sob. Oba zaposlena. Kdor ima kaj naj pokliče EN 1-1933 ali SU 1-9068 po 5. uri popoldne. —(115)

For your VACATION

Welcome to

CHRISTIANA LODGE

Slovenian Resort

The Hotel has 30 rooms with connecting showers, Central dining room, with American slovenian cooking, All sports, private beach, boating and fishing, Cater to overnight guests, 260 miles from Cleveland. Located on U.S. 112. Write for folder. CHRISTIANA LODGE Dominik Krasovec, Prop. P.O. Edwardsburg, Mich. Phone 9126 F5

POMAGAJTE SVOJIM V DOMOVINI!
TUKAJ IMATE NAJLEPŠO PRILIKO! **SVOJI K SVOJIM!**

Vsaka pošiljka je zavarovana proti delni ali celotni izgubi
• IZ NAŠE PODRUŽNICE V TRSTU POŠILJAMO VSAKOVRSNO BLAGO V DOMOVINO. KUPILI SMO VELIKO KOLIČINO RAZNE ROBE, ZATO MOREMO DATI NAJCENEJE. GARANTIRAMO VSAKO POŠILJKO ter dostavimo podpis prejemnika ODPOŠILJATELJU.

Naročila pošiljamo brzojavno ali po zračni pošti v Trst.
Paketi dospejo v roke prejemnika v domovini
v roku 15 ali najdlje 25 dneh

POŠILJAMO NAJBOLJ POZNANO PILLSBURY XXXX MOKO:

MOKA (100 funtov čista)	Do Reke\$ 7.45	Do najbližje postaje prejemnika..... 10.25
-----------------------------------	----------------------	--

Paket št. 1—\$34.95 40 ft. najboljšega riža 10 ft. kave (brazilske) 10 ft. svinjske (čiste) masti 30 ft. sladkorja (kristalnega) 10 ft. najfineše moke	Paket št. 6—\$9.95 8 ft. najfineše moke 4 ft. najboljšega riža 4 ft. mila 4 ft. sirove kave	Posebni paketi 40 ft. zelene kave.....\$28.75 40 ft. sladkorja\$ 9.95 40 ft. riža\$ 9.95 37 ft. svinj. masti.....\$12.00 20 ft. zelene kave.....\$15.75
Paket št. 2—\$28.75 25 ft. najboljšega riža 10 ft. sladkorja (kristalnega) 10 ft. zelene kave (brazilske) 10 ft. špageti najboljše vrste 5 ft. svinjske masti 1 ft. bibera (popra) v zrnu 2 ft. čokolade in kakao (sladko)	Paket št. 7—\$10.75 20 ft. najboljšega riža 20 ft. najboljše moke	Paket št. 12—\$14.25 10 ft. sladkorja 2 ft. bibera (popra) v zrnu 2 ft. masti 2 ft. sirove kave 1 ft. čaja (ceilonskega) 1 ft. kakao
Paket št. 3—\$14.15 10 ft. svinjske masti 10 ft. špageti (manestre) 5 ft. sirove kave, najboljše 10 ft. sladkorja (kristalnega) 5 ft. mila	Paket št. 8—\$13.95 20 ft. masti 20 ft. špageti (manestre) 20 ft. sirove kave	Paket št. 13—\$13.75 10 ft. sirove kave. 10 ft. sladkorja 10 ft. riža 10 ft. špageti
Paket št. 4—\$13.25 10 ft. najfineše moke 10 ft. najfinešega riža 10 ft. mila 10 ft. špageti (manestre)	Paket št. 9—\$14.35 20 ft. sladkorja kristalnega 10 ft. sirove kave 10 ft. najboljše moke	Paket št. 14—\$13.95 6 ft. špageti 2 ft. kave 6 ft. riža 2 ft. čaja 2 ft. masti 3 ft. mila 6 špul sukanka 22 jard. lastike 2 paketa šivank 3 glavniki 2 krtalce za zobe 29 klin za britje
Paket št. 5—\$13.75 5 ft. sirove kave 5 ft. mila 15 ft. najboljšega riža 15 ft. najfineše moke	Paket št. 10—\$13.75 20 ft. najboljšega riža 10 ft. masti 10 ft. mila	Paket št. 11—\$19.95 4 ft. masti 4 ft. sirove kave 4 ft. sladkorja, kristalnega 4 ft. najfineše moke 4 ft. mila 6 ft. špageti (manestre) 6 ft. najboljšega riža 4 ft. mlečnega praška 1 ft. čaja (ceilonskega) 1 ft. bibera (popra) 2 ft. kakao in čokolade

Penicillin (Merk)
3 milijone edinic.....\$ 9.95
6 milijonov edinic.....\$17.75

registrirano v 8 dneh

Streptomycin (Merk)
10 gramov.....\$ 8.00
50 gramov.....\$38.00
20 gramov.....\$15.95
100 gramov.....\$75.00

Vsa naročila kakor Money Order ali čeke pošljite na:
AMERICAN EXPORT GIFT COMPANY
31-50 — 42nd Street Telefon: ASTORIA 4-2571 Astoria, New York
LAHKO NAROČITE TUDI OSEBNO BLAGO V NAŠEM URADU, KI JE ODPRT VSAK DELOVNIK DO 7:30 ZVEČER

Prevarani detektiv

(ROMAN)

Dobiti to kavarno se je zdelo otroška igrača.

Ze četrti lastnik kavarne, kateremu je Vernier pokazal pismo, je izjavil, da je pisalni papir iz njegovih prostorov.

Toda niti lastnik, niti njegova žena ne mlada strežajka ali strežaji v kavarni niti eden ali drugi izmed gostov niso še kdaj slišali ime Lacheneur.

Kaj naj sedaj Vernier naredi? Ali je bil slučaj v resnici brez vsakega upanja? Oh še ne.

Ali ni umirajoči vojak izjavil, da je bil Lacheneur star igralec?

Tega dejstva se je Vernier sedaj oprjel kot se oprime potapljačji se mož sieherne bilke, da se vzdrži nad vodo. Mladi detektiv je hodil od gledališča do gledališča in izpraševal vse, uslužbenke, uradnike in lastnike:

"Ali vam je znan neki igralec po imenu Lacheneur?"

Toda vsepovsod je naletel na isti odgovor, ki je bil včasih spremljan celo s surovo šalo. Mnogokrat so ga tudi vprašali, da jim pove kakšne vrste človek je bil dotični Lacheneur, za katerega se tako zanima.

Kaj je mogel Vernier odgovoriti. Vedel je samo toliko, kot mu je Toinon v naglici povedala, po tem pa umolknila: "mislila sem, da je Lacheneur jako špotovanja vreden mož." Seveda je bil to slab opis.

Včasih so ga tudi vprašali: "Kakšne vloge je pa igral Lacheneur?"

Thomas Flower Shop
CVETLICE za vse prilike
Šopke in cvetlice lahko
brzjavimo na vse kraje
Andy, Albin in Fred Thomas
(Tomc), lastniki
15800 Waterloo Rd. - IV 1-3200

ZULICH
INSURANCE AGENCY
FRANCES ZULICH, agent
Zavarovalnina vseh vrst za
vaše domove, avtomobile
in pohištvo.
IVanhoe 1-4221
18115 NEFF ROAD

Protect Against VITAMIN DEFICIENCY With
ONE A DAY
MULTIPLE VITAMIN CAPSULES
Each One-A-Day (brand) Multiple Vitamin Capsule furnishes the full basic daily quantity of five vitamins whose requirements in human nutrition have been established.
You can't buy better vitamins no matter what you pay for them. One-A-Day (brand) Multiple Vitamin Capsules are guaranteed to be full potency, as shown on the label.
Make One-A-Day your Buy Word for vitamins. Get them at your drug store.
MILES LABORATORIES, INC.
Elkhart, Indiana

SEE A **Maytag** FIRST!
Dependable Maytags last for years. Three models—\$119.95 to \$174.95. Liberal trade-in, easy terms. See them today!
NORWOOD APPLIANCE & FURNITURE
6202 ST. CLAIR AVE.
JOHN SUSNIK

cheneur?"
Seveda mladi detektiv na enaka vprašanja ni mogel odgovorjati. Le toliko je lahko sam sebi povedal, da je Lacheneur igral tako ulogo, da je Vernier postal skoro divji in blazen obnem.

Detektiv je končno sklenil, da se posluži zadnjega sredstva, ki ostaja policiji na razpolago, toda ki je običajno uspešno, ker je pametno in priprosto.

Sklenil je preiskati vse knjige, ki jih imajo lastniki hotelov in stanovanj na razpolago, in kamor so prisiljeni po postavi, da vpišejo imena in naslove svojih gostov.

Vernier je zgodaj vstajal in se pozno podajal k počitku, obiskoval hotele in stanovanja v Parizu in brskal po zaprašenih knjigah.

Vse zaman! Niti enkrat ni mogel najti zapisano ime Lacheneur, ki je divjalo po njegovih možganih. Ali je bilo sploh mogoče tako ime? Ali ni mogoče ime potvorjeno, iznajdeno za zločinca? Da, imena ni mogel dobiti niti v splošnem almanahu, v katerem so sicer vsa mogoča in nemogoča francoska imena.

Toda kljub temu je Vernier iskal in iskal naprej. Nobena stvar ga ni mogla pregnati od dela. Toda življenje se mu je zdelo kot senca, ki zakriva vse. Nervozno je pričakoval, kdaj se pojavi nova ideja, katero bo sledil v boljši nadi na uspeh.

Enaintrideseto poglavje.

Če zažnete kamen v jezero, nastane v vodi gibanje. Vsa voda postane razburkana. Toda to gibanje traja le nekaj trenutkov; valovi kmalu zginejo in vodna površina zopet zadobi svoj mir in kmalu ne vidite nobenega sledu več od kamna, ki počiva globoko na dnu.

In enako je tudi z dogodki v našem vsakdanjem življenju, pa nuj bodo še tako pomembni. Zdi se nam, da bodo vtisi teh dogodkov stali z nami leta in leta—nepametnost! Čas jih pokrije s svojim plaščem, kakor voda jezera pokrije kamen; hitreje kot kamen zalučan v vodo, zginejo dogodki v temo preteklosti.

Ob koncu štirinajstih dni, ko je bil strašen zločin izvršen v pivnici vdove Chupin — trojni umor, radi katerega je trepetal ves Pariz — in o katerem je bilo vse časopisje prenapolnjeno s poročili, ravno tako pozabljen kot vsak navaden umor, ki se je pripetil pred več sto leti.

Umora so se spominjali samo v justični palači, na policijski prefekturi in v pariških zaporih.

Vsa prizadevanja gospoda Segmuellerja, da pride resnici do živega—in Bog ve, da se sodnik ni malo trudil — so ostala enako brezuspešna kot skoro nadčloveški napori detektiva Vernierja.

Neprestana zaslišanja, spretno stavljen vprašanja in preiskave, ostra vprašanja, sumničjenja, grožnje, objube, vse je

bilo zaman proti tej nepremagljivi sili — katero imujemo na sodnji absolutno zanikanje.

Vsi so bili enega duha in zavesti, vdova Chupin, Polit, Toinon, čednostna ženska, gospa Milner, lastnica hotela Mariembourg.

Njih izjave in pričevanja so dokazala, da so vsi kupaj zvezana s sozarotnikom, da se vsi pokorijo njegovim poveljem. Toda kaj je to pomagalo sodniji!

Vse omenjene priče so vselej

enako nastopale. Včasih si sicer lahko v očeh jim bral, da lažejo, toda obenem si jim bral v istih očeh neomajen sklep, da bodo tajili resnico do skrajnosti.

Bili so trenuti, ko je preiskovalni sodnik skoro obžaloval, ker je bila inkvizicija odpravljena. Segmueller se ni več čutil barbarskim nastopom sredneveških sodnikov, ki so mučili obtožence, da so dobili iz njih priznanaje, kajti v dno duše je bil prepričan, da ima pred seboj

skupino najbolj nevarnih lažnjivcev, roparjev in morilcev. Tekom nekega zaslišanja drugi teden po umoru se je obtoženi morilec celo drznil vzklikniti napram sodniku:

"Zakaj me držite toliko časa v teh samotnih celicah, gospod sodnik? Ali ne bom nikdar več videl svobode in ali me ne mislite poslati na porotno sodnijo? Ali bom moral trpeti celo večnost radi ideje, od katere ste obsedeni, da sem jaz namreč visoka osebnost, ki je vse te

zločine pripravila?"
"V zaporih ostanete, dokler ne boste priznali," je odgovoril sodnik.

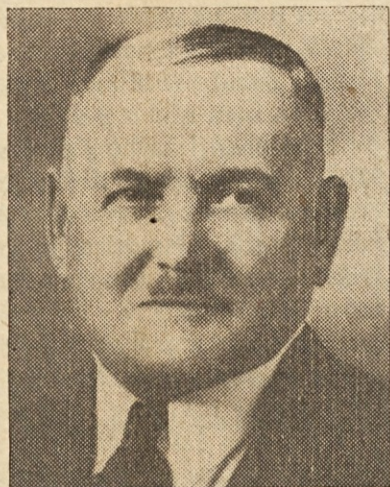
In ta skrivnostni človek je po teh sodnikovih besedah samo prestrel ramena in odgovoril s porogljivim glasom:

"Ako je tako, tedaj nimam upanja, da sploh kdaj zapustim te proklete zapore."

Da je bil v resnici tega prepričenja, da namreč ostane za vselej v zaporih, je začel delati tudi priprave za bivanje v ječi. Posrečilo se mu je dobiti del

predmetov, ki so bili spravljeni v njegovem kovčku, in navidez je bil videti vesel kot otrok, ko je zopet prišel v poset svoje lastnine.

S seboj v zapor je prinesel nekaj denarja, katerega je spravil na varno tajnik zaporov. S pomočjo tega denarja se mu je večkrat posrečilo kupiti to ali one razkošnost, ki se sicer nikdar ne odreče jetnikom, ki niso še bili spoznani krivim in ki čakajo na porotno obravnavo.
(Dalje prihodnjic).

1878

1950

Naznanilo in Zahvala

Žalostnega ter potrtega srca naznanjamo vsem dragim sorodnikom, prijateljem in znancem, da je umrl naš dobri in skrbni oče

John Slapar

ki je previden z svetimi zakramenti zaspal v Gospodu dne 23. aprila 1950.

Naš dragi pokojnik je bil rojen dne 14. decembra 1878 v vasi Zlato polje, občina Lukovica pri Domžalah.

Pogreb se je vršil dne 27. aprila iz pogrebnega zavoda Frank Zakrajšek in Sinovi v cerkev sv. Vida. Pogrebno sv. mašo zadušnico je daroval č. g. Rev. Victor N. Tomc. Po sveti maši pa je bilo truplo prepeljano na pokopališče Kalvarija ter ondi položeno k zemljskemu počitku poleg pokojne žene, naše matere Frances.

Na tem mestu se prav iskreno za hvalimo č. g. Rev. Victor N. Tomcu, ker je pokojnika prevedel z svetimi zakramenti za umirajoče, opravil zanj pogrebno sveto mašo zadušnico in druge pogrebne molitve ter pokojnika spremil iz pogrebnega zavoda Frank Zakrajšek in Sinovi v cerkev sv. Vida in od tam na pokopališče Kalvarija vse do njegovega groba. Za vse to naš iskreni: Bog plačaj stotero.

Dalje se iskreno zahvalimo vsem, ki so poklonili toliko lepih vencev ter mu tako izkazali zadnjo čast.

Enako se zahvalimo vsem, ki so darovali za svete maše, ki se bodo opravile za pokoj njegove duše.

Prav tako se zahvalimo vsem, ki so dali na dan pogreba svoje avtomobile povsem brezplačno ter tako mnogim omogočili, da so se mogli udeležiti pogreba.

Vi pa, naš dragi oče, spite mirno v zemlji ameriški in lahka naj Vam bo gruda te nove domovine; duši Vaši blagi pa večni mir, ki ga Vam iz vsega srca želimo. Naj Vas dobri Bog nagradi za vse Vaše delo in trpljenje z večnim veseljem v družbi izvoljenih. In Bog daj, da enkrat se vsi snidemo nad zvezdami.

Vse mine, vse zgine,
le večnost trpi,
a Vam, dragi oče,
naj luč večna gori.

Vaši žalujoči:

JOHN in FRED, sinova,
FRANCES poročena KOPORC, in JOSEPHINE poročena MELLE, hčeri,
MARY in CATHERINE SLAPAR, sinahi,
RUDOLPH KOPORC in ERMIN MELLE, zeta
ROBERT, RONALD, CAROL, RUDOLPH, GAIL, MELVIN, JAMES, GARY,
LOIS JEAN, ERMIN, RICHARD, KATHLEEN, BONITA, vnuki in vnukinje.
Pokojni zapušča sestri MICKO in ALOJZIJO ter brata MARTINA in KAROLA.
Cleveland, Ohio, 13. junija 1950.

Dalje zahvala vsem, ki so prišli očeta kropit ter moliti za mir in pokoj njegove duše; prav tako tudi vsem onim, ki so se udeležili pogreba, zlasti pogrebne svete maše ter očeta spremili na njegovi zadnji poti na pokopališče.

Zahvala društvu Carniola Tent št. 1228 The Maccabees, ter društvu Naprej št. 5 SNPJ za vso pomoč in naklonjenost.

Naša zahvala vsem za izraze sožalja, bodisi pismeno ali ustmeno, dalje našim dragim sosedom ter vsem, ki so nam kaj dobrega storili ob tej za nas tako grenki uri.

Zahvala pogrebnemu zavodu Frank Zakrajšek in Sinovi za tako vzorno vodstvo pogreba ter vso prvovrstno poslugo, ki so nam jo dali.

Končno zahvala vsem, ki so nam na en ali drugi način kaj dobrega storili.

Važno za vse, ki nameravajo potovati v Jugoslavijo!

Glasom najnovejših vesti, bo Jugoslovanska ambasada in konzuli izdajali takozvane TURISTOVSKO VIZE, veljavne za bivanje v Jugoslaviji za dobo dveh mesecev. Te vize se bodo izdajale prosilec ne da bi bilo treba dolgo čakati na nje. Kdor ima torej namen obiskati staro domovino še v teku prihodnjih mesecev, naj brez nadaljnega vloži prošnjo za ameriški potni list in ko potni list dobi pa za jugoslovansko TURISTOVSKO VIZO.

Tvrdba KOLLANDER bo imela skupno potovanje dne 23. avgusta na največjem parniku QUEEN ELIZABETH in ako se kateri še želi pridružiti tej skupini, ki že sedaj šteje 30 potnikov, naj se takoj obrne na:

AUGUST KOLLANDER

KOLLANDER je edini slovenski zastopnik v Clevelandu za glavne preko-oceanske avijonske linije. Ako torej želite hitro potovati, lahko potujete tudi z avijonom. Dalje prodaja Kollander tudi American Express TRAVELER CHEQUES, ki so najbolj varni in priporočljivi na potovanju. Sploh, kadar imate kake posle z starim krajem, se vedno obrnite na Kollandra kjer boste dobro in točno postreženi.

MARY A. SVETEK POGREBNI ZAVOD

LICENZIRANA POGREBNICA
478 E. 152 St. KE 1-3177
KRASNI, SPOSTLJIVI POGREBI
PO ZMERNIH CENAH
Ambulančna postrežba noč in dan
NOTARY PUBLIC

Najboljšo Garancijo Zavarovalnine Jamči Vam in Vašim Otrokom

KRANJSKO-SLOVENSKA KATOLIŠKA JEDNOTA

Najstarejša slovenska podporna organizacija v Ameriki... Posluje že 56. leto

Članstvo 42,000
Premoženje nad \$7,500,000

Solventnost K. S. K. Jednote znaša 126.94%

Če hočeš dobro sebi in svojim dragim, zavaruj se pri najboljši, pesteni in nadsolventni podporni organizaciji.

KRANJSKO-SLOVENSKE KATOLIŠKE JEDNOTE,

kjer se lahko zavaruješ za smrtnino, razne poškodbe, operacije, proti boleznim in enomoglosti.

K. S. K. JEDNOTA sprejema moške in ženske od 16. do 60. let; otroke pa takoj po rojstvu in do 16. leta pod svoje okrilje.

K. S. K. JEDNOTA izdaja najmoderneje vrste certifikate sedanje dobe od \$250.00 do \$5,000.00.

K. S. K. JEDNOTA je prava mati vseh in sirot. Če še nisi član ali članica te močnega in bogate katoliške podporne organizacije, pridi se in pristopi takoj!

Za pojasnila o zavarovanju in za vse druge podrobnosti se obrnite na uradnike in uradnice krajevnih društev K. S. K. Jednote, ali na nas:

GLAVNI URAD
351-353 No. Chicago St. Joliet, Ill.